

Prvi kristjani
niso jokali —
ampak molili
in upali —

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Celoletna naročnina:
pri širitelju 28 din,
na lasten naslov 36
din, v inozemstvo 84
din, z »Mar. listom«
110 din, za Ameriko
3 dolare.
Ček. rač. 17.974.
Najmanjši ogl. 15 D.
Izhajajo vsak četrtek.

Leto XXVIII.

Uredništvo in uprava: M. Sobota, Križova 4.

Štev. 7.

„Za vse je svet dovolj
bogat . . .“

Že večkrat smo v raznih oblikah povdarili, da vlada in razgraja na svetu oborožena vest. Ni čudno! Prenapeti kotel, v katerem se je že več let kuhalo in vrelo, je razneslo. Evropa bo še več desetletij trdo čutila nasledke te vojne in vrelo, je razneslo. Evropa bo še več nesel le omiljenje, nikakor pa ne konca zmede, pomanjkanja in prevratnih nagovov.

Mi sami smo čutili to vojno doslej le oddaleč. Sedaj pa že dobro čutimo ledeni hlad te bojne vihere v obliki petrolejskih, bencinskih, krušnih in podobnih kart. Kadar pa gre za prehrano, mora biti že huda skrb. Že res, da se država oblast resno trudi, da uredi z ozirrom na prehrano tako, da bodo vsi državljani brez izjeme enako oskrbljeni z vsem, kar jim je potrebno. Vsek bo doblil le svoj odmerjeni delež, čeprav bi hotel to ali on stvar dražje plačati.

Kaj pa Slovenska Krajina? . . .

Pravijo, da je žitnica. Toda čemu potem toliko splošne revščine in toliko ti-sočev, ki morajo jemati vsako leto romarsko palico v roké in hoditi v tujino po večji kos kruha? Pa še ta zaslužek je sedaj iz raznih vzrokov onemogočen. Drugod imajo velike površine neobdelane zemlje, zanemarjene pašnike, pri nas niti tega ni. Saj se nas stiska kar 170 na kvadratni kilometer. Le pojdi po naših vaseh in poljih od sprotoletja do jeseni in videl boš, s kako ljubeznijo obdelujejo svojo krpo njive, a vendar iz te krpe ne morejo izvleči vsega, kar je potrebno za prehrano. Odvisni smo od zaslužka, to se pravi, da nimamo zemlje v zadostni meri, ki bi nas redila. Živeti je treba, a zaslužka ni, čeprav že desetletja čaka Mura, da ji uravnajo kačasto zavito strugo, ki odnaša s sabo mehke grude zemlje . . .

Na občine so sedaj prišle karte. To še ni najhujše, le da bi tudi dobili to, kar bi po kartah morali dobiti. Drugod po občinah imajo vse pravočasno, kar je potrebno, pa čeprav na karte, pri nas pa niti na karte ne dobiš. Ta način preskrbe utegne roditi veliko narodno škodo. Treba je misliti na bolane osebe, hiraajoče starce in deco ki jim ponoči morajo svetiti, a nimajo s čim; bolnik si zaželi čaja, pa nima sladkorja.

Naši ljudje dobro vedo, kaj jim je država, kaj smo ji dolžni — saj so med najboljšimi davkoplačevalci. Dobro vedo, da sme domovina tudi terjati žrtve od nas. Iz vsega srca smo pripravljeni dati največje žrtve na oltar domovine. Naši možje in fantje so na orožnih vajah to z občudovanjem vredno vernostjo pokazali. In prav zato imamo pravico zahtevati, da si moramo vsi državljani deliti dobro in slabo, prijetno in težko v enaki meri. Naj nam ne delijo mačehovski kruh, ne pri prehrani, ne pri življenjskih potrebščinah, pa tudi pri drvah ne. Kadarkoli vzemo, da družbe, ki izsekavajo naše gozdove, darujejo bogati zagrebški občini naša drva, ne more to našega človeka, ki niti za drag denar ne dobi drv, navdati s prijetnim čustvom. Merodajna oblast naj postane pozorna.

Ne zahtevamo večjega in boljšega kosa kruha kakor ga imajo drugi, a z najslabšim in najtanjšim kosom se tudi ne moremo zadovoljiti. Mi svoje ljubezni do domovine in naše zemlje ne prodajamo na karte, nobena gora denarja je ne preplača, ker je zakoreninjena v naših srcih, pa tudi noben vihar je ne bo raztepel, kakor gospodarska beda raztepa naše ljudi po svetu. Ne žene nas po svetu pohlep po lahkem in hitrem zaslužku in v nas ljubezen do

Niti dva meseca ni minilo, odkar so Angleži začeli ofenzivo proti Graziano-vi armadi v Libiji, ko je njihovo orožje bilo že kronano z zasedbo Bengazija, najpomembnejšega mesta v Cirenaiki. To je za Angleže izredno velikega vojaškega pomena. Kajti Bengazi je največje in najmodnejše pristanišče. S kako silo drvi angleške motorizirane čete, je razvidno iz tega, da so prešle v 48 urah 300 km iz Derne prek puščave v Bengazi. In ravno pri zavzetju Bengazija je angleško vrhovno poveljstvo, ki mu načeluje general Wavell, pokazalo veliko spretnost, drznost in neustrašnost.

Naše čitatelje bo brez dvoma zanimalo, kako je prišlo do takega presenečenja ne samo za Italijane, ampak celo za Londončane same, ki sprva niti verjeti niso hoteli, da bi Bengazi že res padel.

Napad na Bengazi je bil izveden z isto mojstrsko popolnostjo, kakor pred dvema mesecema napad na Sidi Barani, ki leži sedaj že daleč na vzhodu. Ko je prišlo povelje generala Wavella za napad na Bengazi, je divjal po puščavi strašen peščeni vihar. Toda angleški tanki so se zakadili v njega ter drli naprej južnozapadno od Mekelija 220 km daleč. Kajti Wavell je ukazal, da mora biti Bengazi napaden od jugovzhoda. Italijani so pripravljali obrambo na severu, tam, kjer pelje lepa obalna cesta. Na vzhodni strani Bengazija se dviga neprehodno gorovje Džebel Akdarja. Na jugu pa se začne puščava. Toda nepričakovano so se angleški tanki pojavili pred mestom in sicer s puščavske strani, kjer ni bilo nobene obrambe. Tanki so zavozili v mesto, ko je obramba na severu še pričakovala sovražnika.

Druga kolona, ki je prodirala iz Tobruka ob morski obali, je istočasno prisnela na severovzhodno stran Bengazija, tako, da je bila italijanska posadka v Bengaziju od vseh strani obkoljena in ji je bil umik onemogočen. Četudi so bile italijanske oklopne edinice mnogo močnejše, kakor angleške, jim kljub obušnim poskusom ni uspelo podreti skozi angleške klešče in se izogniti zaletju. Razvila se je srdita bitka, sledil je napad za napadom. Italijani so vrgli v boj vse svoje oklopne in tankovske edinice, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Angleško protitankovsko topništvo je italijanske tanke in oklopne avtomobile drugega za drugim uničilo. Po končani bitki je ostalo na bojišču 60 razstreljenih italijanskih tankov. Ko so Italijani uvideli, da bi bil vsak nadaljnji odnor brez smisla, so položili orožje. Imeli so velike izgube in priznati je treba, da so se junaško borili. Vse zajete čete so se predale zmagoviti Wavellovi armadi. Med ujetimi oficirji je več generalov, med njimi en poveljnik armije, en poveljnik armadnega zbora in mnogo drugih višjih oficirjev. Vojni plen, sestojč iz vojnih potrebščin vseh vrst, je ogromen.

rodne zemlje ne ugaša. Neizpodbitne dokaze svoje narodne dozorelosti smo dali na narodnih proslavah in veličastnem taboru in imamo tudi toliko treznega razuma, da nočemo verjeti črnogledim prerokom, ki so se vtihotapili med nas; to je tem večjega pomena, ker se nahajamo na najsevernejšem delu, na narodno ogroženi zemlji, kjer so vse drugačne in težavnejše življenjske prilike

Bengazi nepričakovano hitro padel

Zmagovite angleške čete v Afriki drviyo brez prestanka naprej

KAKO SO BILE SKLENJENE ANGLEŠKE KLEŠČE

Klešče, ki so jih pri zavzetju Bengazija izvedle angleške čete, so mojstrsko vojaško delo. Po padcu Tobruka so se angleške čete delile. Ena kolona je prodirala ob obali in zavzela Derne in Cireno, druga kolona, sestavljena iz tankovskih in oklopnih oddelkov, pa je prodirala od Tobruka preko puščave čez Mekeli naravnost proti Bengaziju. Teren je bil na tej poti izredno težaven. Oklopne divizije so se mogle posluževati le slabe karavanske ceste. Radijskih oddajnih postaj se niso posluževale, da bi sovražniku ne izdale svojega položaja. Ko so se te čete pojavile na morski obali južno od Bengazija, je bilo to za Italijane največje presenečenje. To prodiranje je bilo izvršeno tako spretno, da je južna kolona prispela pred Bengazi istočasno s severno kolono, ki je obkolila mesto s severne in vzhodne strani, tako da so bile klešče z obeh strani sklenjene. Pri teh operacijah je zelo uspešno sodelovalo tudi angleško letalstvo, ki je noč in dan bombardiralo italijanske postojanke ter italijanska letališča.

V DVEH MESECIH ZASEDNA VSA CIRENAJKA

Armada generala Wavella je tako v dveh mesecih zavzela vso Cirenajko, Italija pa je v dveh mesecih izgubila svoja najvažnejša pomorska oporišča in vse zveze s svojim kolonialnim cesarstvom. Da nihče ni pričakoval tako naglega razvoja, dokazuje tudi pisanje ne samo italijanskega, marveč tudi nemškega tiska.

Prodor angleških čet do Bengazija predstavlja najhitrejšo delo v vojni zgo-

dovini. V 60 dneh so angleške čete po ozemlju, ki ne nudi ne hrane ne vode, v peščenih viharjih prevačile nad 800 km. V tem času so izvojevale sedem bitk in zavzele sedem najmočnejših sovražnih postojank in utrdb, ne upoštevajoč celo vrsto manjših utrdb. Zajele so brez posadke v Bengaziju nad 110.000 ujetnikov, med temi 13 generalov in nad 5000 oficirjev ter enega admiral. Silne množine vojnih potrebščin milijardne vrednosti predstavljajo vojni plen. Pri vsem tem pa znašajo angleške izgube manj kakor 2000 mož.

POMEN BENGAZIJA ZA ANGLEŽE

Odkar se je začela angleška ofenziva v Afriki, se je hitrost vojaškega pohoda stopnjevala od tedna do tedna in je dosegla vrhunec v zadnjem tednu. 30. januarja je bila zavzeta Derna, 4. februarja je padla Cirena, a 6. februarja se je udal Bengazi, čeprav je bil oddaljen nad 200 km. Vojaški pomen zavzetja Bengazija je ogromen. Bengazi je glavno mesto Cirenaike in drugo največje mesto italijanskega kolonialnega cesarstva, izhodišče najvažnejših cest v vzhodni Libiji. Letališči Bardia in Benina predstavljata najboljše letalsko oporišče v severni Afriki. Obe letališči bosta služili sedaj kot oporišče angleškega letalstva, s čimer se je razdalja do Sicilije in sploh Italije zmanjšala za angleško letalstvo za več sto kilometrov. Angleška mornarica je dobila z zavzetjem Bengazije poleg Malte drugo najvažnejše pomorsko oporišče na Sredozemskem morju. Luka v Bengaziju je najmodernejše urejena ter se je lahko poslužujejo tudi večje vojne ladje. Uporabna je ob vsakem vremenu, vrhu tega pa razpolaga z vsemi modernimi napravami za naglo razkladanje in nakladanje.

Napredovanje angleških čet tudi v Eritreji in v Abesiniji

Angleške čete so že prodrle globoko v Eritrejo. Zavzeli so že mesti Agordat in Barentu ter z vso naglico drviyo proti Asmari. Prišli so že do mesta Kent, ki so ga že več ali manj obkolili. Dosedaj so že v Eritreji ujeli do 4000 italijanskih vojakov. V treh tednih so Angleži napredovali v notranjost 200 km.

V Abesiniji prodirajo Angleške čete v dveh smereh, na severu proti Gondar-

ju in pa z južne strani. Povsod se z velikimi uspehi udeležujejo teh bojev domači četniki.

Italijani v Abesiniji so že v taki stiski, da so po poročilih zaprosili francosko vlado, za preselitev 80.000 italijanskih kolonistov na njihovo ozemlje.

Angleške čete so vdrle tudi v Italijansko Somalijo čez 100 km v notranjost.

Zapadna fronta

Zapadna fronta nosi na sebi znak za velikanski spopad med angleško in nemško vojaško silo. V ta namen pripravljajo in obnavljajo Nemci pristanišča vzdolž nizozemske in belgijske meje, da bodo res pripravna za vdor v Anglijo. Angleška letala pa jih od časa do časa obiščejo in jim preprečijo pripravljanje luk za letalske odlete.

Nemčija namreč želi vojno končati čim prej. In sicer z velikanskim udarom, ki bi imel tedaj tudi odločilen konec.

kakor drugod. In prav ta ljubezen zahteva enakopravnost, ki naj vlije v teh težkih razmerah našemu človeku pogum in pa zavest enakovrednosti v vsem.

Vse to smo glasno povedali v času, ko smo dobili karte in ko gre za ponovno razmero veleposestniške zemlje in smo mi, prekmurski kmetje, potrebni zaščite in pozornosti od strani najvišje oblasti.

Zato skušajo Angleži preprečiti te velikanske priprave s tem, da jim hočejo zbiranje sil čim bolj ovirati. Angleška letala z vso silo bombardirajo pristanišča in letališča v Franciji od koder pričakujejo glavni napad. Angleži, kakor smo že večkrat poudarili, niso nič presenečeni nad temi pripravami, ampak se tudi oni vneto pripravljajo na obrambo in so dali v promet neke nove bombnike, letalske topove, ki so zelo nevarni nemškimi letalom.

NA GRŠKO-ALBANSKEM BOJIŠČU

ni nobenih bistvenih sprememb. Na obeh straneh so bili siloviti proti napadi, zlasti od italijanske strani. Toda Grki so se trdovratno branili in podili Italijane v srednjem in južnem delu iz postojank. Zdi se, da so Italijani dobili velike okrepitve za boj. Zdi se tudi, da bo tudi tukaj sledila za kratek čas glavna italijanska ofenziva na Grke. To smemo sklepati tudi iz tega, ker so že prišli na albansko bojišče tudi nemški letalci.

Nedelja

O sejalcu in semenu.

Tisti čas, ko se je zbirala velika množica in so iz mest prihajali k Jezusu, je povedal v priliki: Sejalec je šel seme sejati. In ko je sejal, ga je nekaj padlo poleg pota in je bilo pohojeno in ptice neba so ga pozobale. Drugo je padlo na skalo; in ko je pognalo, je usahnilo, ker ni imelo vlage. Drugo je padlo v sredo med trnje; in trnje, ki je z njim zraslo, ga je zadušilo. Drugo je padlo na dobro zemljo in je zraslo ter obrodilo stoteren sad. - Ko je to govoril, je zaklical: Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušajo! - Njegovi učenci pa so ga vprašali, kaj pomeni ta prilika. On jim je rekel: Vam je dano razumeti skrivnost božjega kraljestva, drugim pa se daje v prilikah, da gledajo pa ne vidijo, in poslušajo, pa ne razumejo. Prilika pa to pomeni: Seme je božja beseda. Kateri so poleg pota, so tisti, ki poslušajo, nato pa pride hudič in vzame besedo iz njih srca, da ne verujejo in se ne zveličajo. Kateri so na skali, so tisti, ki z veseljem sprejmejo besedo, kadar jo slišijo, - pa nimajo korenine: nekaj časa verujejo, ob času skušnjave pa odpadejo. Seme pa, ki je padlo med trnje, so tisti, ki slišijo, pa gredo in se v skrbeh in bogastvu - in nasladnostih življenja zaduše in ne obrode sadu. Ono pa, ki je v dobri zemlji, so tisti, ki besedo slišijo in ohranijo v dobrem in plemenitem srcu ter obrode sad v potrpljenju. (Lk 8, 4-15.)

Današnja prilika se po vsej pravici nanaša v prvi vrsti na usodo pridig in krščanskega nauka. Pridiga je seme, ki pada v naša srca. Od nas samih, od tal našega srca zavisi, če in kakšen sad bo pridiga obrodila. Tudi v nas so ovire zoper rast.

Prva ovira: brezbržnost in nesprijemljivost. Kako čudovita je primera trde, razhojene ceste! Tako je v duši premnogih ljudi: kakor široka trda cesta so. Vse gre z lahkoto preko nje, vsaka strast, jeza, zavist, sovraštvo... Naše srce bi moralo biti zbrano, kakor tihi samostan, pa je semen.

Druga ovira: nestalnost. Kolikokrat smo že šli od kake pridige vsi zamišljeni domov, a nekaj časa za tem smo že spet stari.

Tretja ovira: svet meče svoje mreže na ljudi. Premoženje pri bogatih, skrbi za vsakdanji kruh pri revežih. Za Boga pa skoro ni prostora.

A mislimo še nekoliko dalje. Seme božjega kraljestva, božje otroštvo v nas. Sejanje semen je vsak božji vpliv, vsaka milost. Bog seje v času našega življenja vsak dan in vsako uro seme milosti v srce. To je vsaka vzpodbuda, pridiga, knjiga, dober zgled, prijazna beseda, trpljenje, skratka vsaka milost božja.

Kako sprejemamo mi vse to - od tega zavisi vse.

Bog seje, ti si njiva. Kakor ti sodeluješ, tako bo. Bog ne odpove nikoli, le stori tudi ti svoje. Ob koncu življenja se bo pokazalo, če si bil rodovitna ali nerodovitna zemlja.

Zdaj se bliža postni čas, ki je pomlad za dušo. Zdaj je treba obdelovati polja naših src. Božji sejavec bo šel po deželi in sejal seme resnice in milosti. Bodimo sprejemljiva dobra njiva, ne pa trda, razhojena cesta.

Z D O M A

Tihi so in mračni.
Cesta se odpira,
nemo jih požira —
jagnedi šumijo.

Tonejo v daljavi
s culami na rami,
tožnost je med nami —
jagnedi šumijo.

Kdaj jih bo vrnila
širna cesta bela
v naša tiha sela —
jagnedi šumijo.

J. Krampač.

Za gostüvanje

dobite vedno vsakovrstne torte, okusno okrašene ter z primernimi napisi po najnižjih cenah samo v

SLAŠČIČARNI

Sidonija Pauko

NOVAK

M. SOBOTA, Aleksandrova c.

Politična pozornica

Vsa politična vprašanja so v prejšnjem tednu bila tesno povezana z vojaškimi dogodki. Zlasti Bolgarija, Francija in Amerika so obrnili pozornost nase.

Kar se tiče Bolgarije, je treba poudariti, da so vsi mnenja, da Nemčija Anglije ne bo prej napadla, dokler ne bo na jugovzhodu vse v redu; kajti Nemcem nikakor ne bi bilo prijetno, če bi se ob Črnem morju vsidrala Sovjetska Rusija in s tem zasedla tudi Bolgarijo. Na drugi strani pa tudi Sovjetska Rusija nikakor ne bi mogla mirno trpeti, da bi se Nemčija vsidrala v Črnem morju. Zato bo to vprašanje treba prej razčistiti, preden se Nemci z vso silo vržejo na Anglijo. Toda medtem neprestano nemške čete zasedajo črnomoško obalo v Rumuniji. V Bolgariji sami so nekateri navdušeni zato, naj dovolijo prehod nemškim četam v Grčijo. To mišljenje je posebno zastopal minister Bagrjanov, ki pa je zadnje dni moral odstopiti.

Toda na drugi strani Turčija odločno stoji na stališču, da v tistem trenutku napade Bolgarijo, kadar katerekoli čete vkorakajo v Bolgarijo. V potrdilo tega straži ob bolgarski meji pol milijona turških vojakov. To je zagonetna igra v jugovzhodnem delu Evrope, ki jo bo treba pravilno razvozlati, da se kaj ne vžge...

Maršal Petain, predsednik nezasedene Francije, ima hude borbe z Lavalom. Laval je naklonjen Nemcem in hoče na vsak način vstopiti v vlado (kar zahteva nemška vlada sama) pod pogojem, da naj da Francija na razpolago svoja pristanišča, ki jih ima doma in v Afriki Italiji in Nemčiji, ali pa Nemčija zasede še ostali del Francije. Sivolasi

Naši sezonci v Franciji

Kakor se nam je srce žalosti krčilo, ko je naša mladina šla v tujino na sezonsko delo, tako nam zdaj od strahu trepeče ob misli, kje se nahaja in kako se ji godi. Zlasti smo v strahu za one v Franciji, ki so morali prestati vse grozote in trpljenje premagane države. Stranka JRZ je preko svojega tajništva, zlasti g. tajnika Casar Franca, našega rojaka, posredovala na mero-dajnih mestih, da se našim sezoncem, ki jih je vojna pognala z dela in zaslužka, pomaga. Po informacijah pristojnih oblasti je stanje naših sezoncev sledeče:

Sezonci, ki so prišli vsled zasedbe severne in zapadne Francije pod nemško oblast, so večinoma že vsi zaposleni. Nekaj jih je zaposlenih v rudnikih in ti dobro zaslužijo. Drugi so zaposleni po šumah, kjer sekajo les in delajo drva. Tudi ti precej služijo. Nekaj jih je dal naš konzulat v Parizu zaposliti pri obnovenih delih v Franciji, kjer tudi toliko zaslužijo, da se preživljajo in še kaj domov pošiljajo. Večino pa jih je konzulat poslal v Nemčijo, kjer so zaposleni na poljskem delu in zlasti v tovarnah. Plača teh je enaka s plačo nemških delavcev, ki tudi dobro zaslužijo. Zato se domači tistih delavcev, ki so prišli pod nemško oblast, naj ne bojijo, ker so preskrbljeni.

Hudo pa je za tiste, ki so prišli ali ostali v svobodni Franciji, to je v tistem delu Francije, ki ni zaseden. Eni od teh so ostali pri svojih gospodarjih, ker jim ni bilo treba bežati pred vojno. Tem se godi tako po srednje. Imajo toliko plače, da so za silo preskrbljeni.

Gospodarski tečaji v lendavskem srezu

Kralj. banska uprava je skupno s Kmečko zvezo organizirala pri krajevnih kmečkih zvezah v Bogojini in Dobrovniku gospodarske tečaje, ki so vsestransko dobro uspeli.

Pri krajevni kmečki zvezi Dobrovnik se je vršil tečaj na Kobilju in to 27. januarja in 3. februarja t. l. Tečaj, ki se je vršil v ljudski šoli, se je prvi dan udeležilo 70, drugi dan pa 110 kmetovalcev. S svojo prisotnostjo sta počastila tečaj tudi ekspozit Koren Ivan

maršal Petain, kakor tudi njegov zvesti maršal Weygand v Afriki, je neuklonjiv in se zvesto drži določil premirja, kakor je bilo sklenjeno med Nemčijo in Francijo. Vendar pa je cilj, ki ga zasleduje Nemčija s pomočjo Lavala — in to ve ves svet — da pride do sodelovanja francoskega brodogovja z Nemškim in pa do francoskih pristanišč v Afriki, zlasti Bizerte. Nemci namreč dobro vedo, če postavijo Lavala na poveljujoče mesto v francoski vladi in če spravijo francosko vlado v zasedeni Paris, da pride potem vse drugo samo od sebe.

Iz Amerike je začelo prihajati orožje v Evropo. V parlamentu je že bil sprejet zakon, v katerem je Rooseveltu dovoljeno, da nudi Angliji ogromno pomoč. Ameriške tovarne imajo nalog, da delajo z vso silo štiri leta za Anglijo, brez ozira na to, če Anglija plača ali ne. Zanimivo je tudi, da bo najbrž Amerika prevzela vse nadzorstvo nad angleškimi kolonijami, dokler bi bila Anglija zapletena v vojno.

Jugoslavija je obhajala minuli teden drugo obletnico Cvetkovićeve vlade. Obenem pa je bil v Budimpešti potrjen v parlamentu pakt večnega prijateljstva med našo državo in Madjarsko. Ob tej priliki so inozemski časopisi zlasti povdarjali, mirno notranjo urejenost in trdno povezanost med tremi bratskimi narodi v naši državi. Na drugi strani pa so zelo pohvalili našo močno in neustraheno armado. Mi smo zelo ponosni na take izjave, toda to nas ne sme zavesti, da ne bi bili pozorni in budno na straži. Biti moramo vedno pripravljeni, da tudi če je treba z jeklenimi pestmi dopovemo drugim, da nočemo ničesar drugega, kakor to, da bi bilo našemu narodu prihranjeno vojno trpljenje in da hočemo le mir in svobodo.

prihraniti pa si ne morejo nič, ker je velika draginja in pomanjkanje.

Najbolj žalosten položaj pa imajo begunci, ki so morali pred vojnimi grozotami bežati in se jih večina nahaja v koncentracijskih barakah. Tem se slabo godi. Največkrat niti pisati ne morejo, ker med svobodno in zasedeno Francijo pošta slabo deluje. Domači pa naj ne mislijo, da so na nje popolnoma pozabili.

Naš konzulat v Parizu je že vse delavce, ki so bili v zasedeni Franciji, dal zaposliti. Za one v svobodnem delu Francije pa skrbi konzulat v Marselju. Tiste, ki so kdaj delali v zasedenem delu, pošilja nazaj na svoja mesta ali v Nemčijo, odkoder je tudi lažje priti domov. Za vse ostale pa posreduje pri mero-dajnih nemških oblasteh, da jih sprejmejo ali v Nemčijo ali pa v zasedeni del, kjer je zaposlitev mogoča.

Vsekakor pa je nesreča naših delavcev vsem dobra šola. Oblasti so omejevale izseljevanje in tudi mi smo resno opozarjali vse, kateri niso nujno potrebni zaslužka in se morejo doma preživljati, naj ne hodijo v tako razburkanih časih v tujino, zlasti ne v vojskujoče se države, pa je bilo vse zaman. Mnogi so nam takrat zamerili. Komunisti so celo hujskali nekatere delavce, češ, ne privoščijo vam zaslužka. Čas in nesreča pa je pokazala, da smo imeli mi prav in da je naša ljubezen do siromakov bila modra in pravilna. Drugič naj navete oblasti in dobrohotnih ljudi upoštevajo.

Grajski kino v M. Soboti

V četrtek, dne 13. II. ob 20.30 uri v soboto, 15. II. ob 17.30 in 20.30 uri v nedeljo 16. II. (zniž. cene) ob 11.15 uri vefilm

„Spomin na ljubezen“
Carole Lombard Cary Grant
Vefilm o pravi srčni ljubezni.

V nedeljo 16. II. ob 15.15, ob 17.30 in 20.30 uri, v ponedeljek 17. II. ob 17.30 in 20.30 ter v torek ob 20.30 uri zgodovinski vefilm

ETER VELIKI

N. Simonov A. Tarasova
Vefilm o legendarnem ruskem carju —
tesarju, po romanu A. Tolstoja.

Dodatek novi »Ufa« ali »Foxov« tednik!

zidavi sadne sušilnice. Pokazali so tudi živahno zanimanje za skupno nabavo umetnih gnojil in klajnega apna. Predavateljem se je v kratkih besedah zahvalil za sodelovanje občinski odbornik Gjörök Franc iz Kobilja.

Pri krajev. Kmečki zvezi v Bogojini pa se je vršil tečaj v ljudski šoli v Bogojini dne 30. januarja in 6. februarja t. l. Tečaja se je kljub slabemu vremenu udeležilo prvi dan 150, drugi dan pa 200 kmetovalcev, kar je izredno visoko število za obiske kmetijskih predavanj po naših vaseh. S tem obiskom so naši kmetovalci pokazali svojo stanovsko zavednost, smisel in voljo za napredek v svojih gospodarstvih. Tečaja se je udeležil tudi šolski uprav. Turza Franc iz Bogojine. Poleg zgoraj omenjenih predavateljev je predaval tudi Urbanija Tone, združni revizor iz Maribora o združništvu. Debate so se udeležili skoraj vsi prisotni kmetovalci. Kmečka zveza je zaprosila za posredovanje kmetijske zbornice pri prodaji zaklanih svinj. Nekateri nakupovalci namreč zahtevajo, da ostane v svinjah drobovina, a to pri teži odbijajo in ne plačajo kmetovalcem. Kmetovalci pri tem trpijo znatno škodo. Krajevna kmečka zveza je zaprosila tudi za osušitev travnikov vasi Bogojina, Ivanci in Filovci. Vsem predavateljem se je za sodelovanje na tečajih v zbranih besedah zahvalil predsednik kraj. kmečke zveze Vogrin Josip iz Bogojine.

Kmetovalci si želijo še več takih tečajev. Tudi kmečke gospodinje si želijo, da bi se za njih pričeli primerni eno ali dvodnevni tečaji.

DROBNE VESTI

6.471 legijonarjev sedi v romunskih ječah zaradi tega, ker so se udeležili neredov. V Bukarešti sami so zaprli 3600. Po deseti uri zvečer se nihče več ne sme pokazati na ulici.

Nemci razpolagajo danes z okroglo 40.000 letali, med katerimi pa je samo 9000, ki bi bila pripravljena za takojšnji vdor v Anglijo, pravi neki letalski strokovnjak v »Timesu«. Pravi pa tudi dalje, da Anglije naenkrat ne bo moglo več napadati, kakor 4—5000 letal.

Vse dosedanje italijanske izgube znašajo po uradnem rimskem poročilu 55 tisoč mrtvih.

Angleški kralj je brzojavno čestital vrhovnemu poveljstvu vojske v Afriki generalu Wavellu. V njej pravi, da pomeni zavzetje Benghazija znamenit mejnik v boju angleškega imperija v Afriki.

Angleško vojno brodogovje je nenadno bombardiralo največjo talijansko luko Genova. Bombardiranje je bilo zelo silovito in je napravilo v pristanišču silovita razdejanja. Istočasno so angleška letala bombardirala pristanišče Pizo in Livorno, kjer so ogromna petrolejska skladišča. Zmetanih je bilo 300 ton bomb.

»Največji vojni stroj vseh časov je popolnoma pripravljen in bo v kratkem zadal bogataštvu zmagovit končni udarec«, je dejal Hitlerjev namestnik Rudolf Hess v nedeljskem govoru.

2 in pol milijarde dinarjev znašajo dnevno vojni stroški za Anglijo. In pravijo da bodo še vojna bremena rastla.

Po Slovenski Krajini

Politični tečaj mladine JRZ v Črensovcih. V sredo dne 5. februarja predpoldne se je vršil v Črensovcih v »Našem domu« politični tečaj mladine JRZ. Na dnevnem sporedu je bilo politično poročilo g. Marka Kranjca, tajnika JRZ iz Maribora. Povdarjal je tudi borbo Slovencev za avtonomijo, kakor tudi važnost dobrega časopisja in potrebo naročitve nanj. Nato je govoril o zvestobi narodu in domovini g. Klekl Jožef, ban. svetnik. Končno je govoril o organizaciji mladinske JRZ g. Melaher Jože, tajnik mladinske JRZ v Mariboru. Na tečaj je prišlo kljub hudemu snežnemu meteu in visokemu snegu 16 članov iz črensovske župnije. Gančan, Odranec in Lipe.

Osebnosti. Na juridični fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani je dne 6. februarja t. l. diplomiral zvesti in delavni član SKAD »Zavednost« g. Pucko Vinko, doma iz Ivanec. G. Pucko, bratu šol. upravitelja na Hotizi, iskreno čestitamo!

Osebnosti. Na soboško gimnazijo je iz Banjaluke premeščen g. prof. Milan Langus. Gospodu profesorju želimo, da bi se med nami dobro počutil. — Dr. Šaruga Franc, zdravnik v G. Lendavi, je nastavljen za banovinskega zdravnika v Ljutomeru.

Rokoka. G. Györek Koloman, ki je uslužben v Benkovi tovarni, si je izvolil za življenjsko družico gđ. Mariko Rajner iz Rakičana in jo v nedeljo pripeljal pred oltar, kjer sta si obljubila zvestobo do groba. Poročil ju je nevestin brat g. Janez Rajnar, priljubljeni kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Novoporočencema želimo obilje zakonske sreče in blagoslova!

Dr. S. SEDLAČEK,
SLATINA RADENCI - TELEFON št. 6
redno ordinira.

XVII. redni letni občni zbor SK Mure v M. Soboti bo v soboto, dne 1. marca 1941. zvečer ob 8. uri v klubovi sobi gost. Banfi z običajnim dnevnim redom.

Zamenjajte pravočasno drobiž po 0.50, 2 in 10.- dinarjev! Stari 2-dinarski in 50-parski drobiž zgubi sposobnost plačilnega sredstva dne 16. februarja 1941, 10-dinarski pa 28. februarja 1941. Zato naj vsak imetnik takih novcev pregleda svoje hrambe (tudi razne hranilnike) in predloži tak drobiž do omenjenega dne na blagajni davčne uprave, pošte, Narodne banke, Državne hipotekarne banke ali Poštne hranilnice, ki mu morajo izplačati polno imensko vrednost. Po preteku omenjenega dne ohrani kovanec le še svojo nizko kovinsko vrednost. Po preteku teh dni ostane od starega drobiža plačilno sredstvo le še nekaj časa 25-parski drobiž.

Vinski sejem v Ljutomeru. Vabimo vse vinogradnike iz Ljutomerskega gornjeradgonaškega in štrigovskega okoliša, da tudi letos razstavijo svoje vino na našem vinskem sejmu, ki ga priredimo v dvorani g. Zavratnika dne 4. marca 1941. Prijave naj se pošljejo do 27. februarja, vzorci vina — po tri buteljke od vsake vrste — pa do 2. marca t. l. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vzorci vina bodo ocenjeni dan pred razstavo. Otvoritev je ob 9. uri in traja razstava isti dan do 20. ure. Vabimo tudi kupce in vse druge zainteresente, da se osebno udeležijo tega privlačnega vinskega sejma. — Vinarska podružnica v Ljutomeru.

Izseljenci se še vedno vračajo iz Francije in Nemčije. Kdor ni na domu zadovoljen, naj se kar obrne do njih, ki mu bodo znali mnogo povedati o trpljenju, celo stradanju v vojskujočih se državah. Ljubo doma, kdor ga ima!

Število obiskovalcev kmetijskega tečaja na Tišini je že naraslo od 70 na 90. Zanimanje za tečaj je tako veliko, da mnoge može in dečke ne zadrži niti dolga zimska pot. Upamo, da bodo žrtve rodile zaželjen sad.

Snežni metej. V torek prejšnjega tedna smo zopet dobili toliko snega, da je vse ceste zamedlo. Avtobusi so mogli voziti šele v ponedeljek.

Umor v Renkovicah. Pred dnevi je žalosten dogodek presunil celo okolico. V Renkovicah je neki mladenič svojega svaka s sekuro tako udaril po glavi, da je na posledicah tretji dan v soboški bolnici umrl. Ozadje te nesreče je zelo zagonetno in skrivnostno. Na se zunaj sicer zdi, da je fant to naredil iz žalosti. Hotel se je oženiti, pa mu je svak delal zapreke, da ne bi prišlo do ženitve s svojo izvoljenko, dasi je že 32 leti star. Svak da je že baje večkrat prepričal, da se ni mogel poročiti. Ljudstvo pa slutiti, da morajo biti še težji vzroki, ki so privedli mirnega in poštenega fanta, ki nikdar nikomur ni skrivil lasu, do tako strašnega dejanja. Značilno je tudi, da so skoraj vsi ljudje mnenja, da je kriv pokojni, ki se je čudno obnašal, bil dostikrat nasilen. Praviijo, da gre za silobran. Značilno je tudi to, da je fant takoj šel pokojnemu po duhovnika in se je orožnikom prostovoljno javil. Dasi je bil pokojni pri zavesti, ni hotel povedati, zakaj ga je brat njegove žene do smrti udaril.

Ponosnega plemenskega žrebca, kakor ga še ni videlo naše ljudstvo, je kupil naš znani vaščan g. Kolenko Ivan iz Črensovcov. Saj je pa tudi vreden cene 2 krat po 10 jurčkov. Dobri gospodarji ga hodijo občudovati in že v mislih računajo na lepe izkupičke pri žrebetih.

Poroke v Črensovcih so letos bolj pičle kakor druga leta. Je pač malo kandidatov za ženitev. Se pozna, da smo sredi draginje in je vse na karte in pravijo, da bodo tudi ženini na karte. Morda pa mnogi čakajo, češ, saj je za poroko še čas tri dni pred smrtjo. Zadnjo nedeljo pa je g. župnik le zvezel 5 parov, ki so se veselih obrazov vračali na svoje tokrat prijazne domove. — študentje naše fare pa kar dobro študirajo. Prednjači pa tudi v svojem tretjem razredu menda res Gruškovnjak Jože. Naj ga le posnemajo tudi drugi!

Veliki Dolenci. Zadnjo nedeljo je bil v Velikih Dolencih politični sestanek, ki ga je imel predavatelj iz Maribora. Obenem je tudi bil sklican občni zbor za okrajno JRZ na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Kurnjek Jožef, trgovec, Budinci; podpredsednik: Fuis Štefan, sedanji vaški star., Vel. Dolenci; tajnik: Horvat Anton, V. Dolenci in blagajnik: Lajnšček Štefan, V. Dolenci. Sestanka se je udeležilo prek 200 ljudi. Vidi se, da vlada ob meji složnost.

Med. univ. dr. Hajdinjak Jožko
banovinski zdravnik v BELTINCIH
je začel s privatno prakso dne 1. februarja 1941.
Ordinira v Beltincih št. 61 (v hiši Fridriha star.)

Enodnevni tečaj o trsnih rezih v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v ponedeljek, dne 3. marca 1941. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Za hrano si skrbijo tečajniki sami.

Na podporo naših listov so darovali: Josip Žerdin, Radikovec 40 din; Bagar Helena, Hodoš 5 din; Zver Štefan, Banuta 4 din. Za slovenske misijonarje je dal Josip Žerdin 100 din. — Vsem naj bo Bog obilen plačnik!

Režeča vaška »straža«. Po navadi se dečki pred nočno stražo po naših vaseh razbežijo, posebno, če imajo nemirno vest. V Satahovecih pa je ponočna skupina dveh-treh ljudi, ki so se izdajali za »stražo« — bežala pred poštnim gospodarjem, ki je na pasji lajež prišel gledat, kdo še ponoči nima mira. Pa se je oglašil nekdo pod kostonjem, da je redna straža. Drugo jutro pa so ugotovili, da so bile pri dveh poses. ukradene kokoši — najbrž v varstvu budne »straže«.

Iz soboškega predmestja. Neki miroljubni ženici, ki je imela nekaj kokoši, so ponočnjaki, ki jim delo ne diši, odnesli vse kure. — Neke tri ženske so se maskirale in šle nad krompir, ki ga je imel bližnji gospodar zakopanega v zemlji. Na srečo pa je imel zvestega psa, ki se ni dal podkupiti z mesom, ampak

PREDNO SI KUPITE

kolo, radio aparat, šivalni stroj
oglejte si našo veliko zalogo

NISKE CENE

Fink Leopoldina ♦ M. Sobota

je neutrudno lajal, dokler ni priklical gospodarja. Ženske so se pognale v beg, gospodar pa za njimi. Eno je dohitel in jo pošteno premlatil. Strgal ji je na glavni robec z glave, a je ni mogel spoznati, ker je bila namazana z ogljem. Po naglavnem robcu še do danes ni povprašala, ne javila. Ostali dve sta mu odnesli okrog 1 metercent krompirja. — **Kruha ni - denarja ni,** ti doni od vsepovsod na uho. Nekatero naše »damice« pa uberejo druge strune in so mnenja, da je boljše biti lačen pa moderen. Kaj zato, če se ti v želodcu delajo pajčevine, le da imaš »trajne«, denar za kino, veselice, ples in še kaj drugega vmes.

»Bratovščina jeruzalemskega osla« v Črensovcih. Ne vemo, ali se pojavlja tudi v kateri drugi župniji »bratovščina jeruzalemskega osla«, ali pa samo pri nas? Celu poročeni možje ostajajo zunaj cerkve med pridigo in sv. mašo in to v hudi zimi, da človek ne ve, ali so res tako zvesti člani svoje bratovščine ali bi jih pa pomilovali. Potem pa se očetje čudijo slabim in »begajočim otrokom«. ko jim dajajo sami »dober« vzgled!

Davčne karte za hišno služabništvo. Davčna uprava je prejela davčne karte za hišno služabništvo. Opozarjajo se davčni zavezanci, naj si davčne karte takoj nabavijo pri davčni upravi, da se izognejo kazenskim posledicam.

Člani Slovenske dijaške zveze bodo vprizorili v soboto 22. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo 23. ob 3. uri popoldne v Prosvetnem domu v Soboti Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Bližnje in dalnje vabi na prireditve: Odbor SDZ.

Meso in moko kradejo. Prejšnji teden so v Krogu neki dolgooprstneži odnesli Kramarovi družini meso, moko in celo kolač kruha. Ker pa so jih domači pregнали, so morali odbežati in v naglem begu so izgubili kolač kruha. Ne moremo razumeti, da še kruh ni varen pred dolgimi prsti, saj je na mizi vsake slovenske družine vedno na razpolago. Morda pa je to delo organiziralne drhali, ki ji ni do pravega dela?

V Beltincih je bil »Davek na samce«. Fantovski odsek je vprizoril zadnjo nedeljo šaloigro »Davek na samce«. Igra je bila dobro obiskana. Podali so jo v splošno zadovoljstvo gledalcev. Uprizorjena je bila predvsem s štirimi vajami. Režiral je g. kaplan Fajdiga s pomočjo ge. Ostercove. Želimo še večkrat kaj podobnega.

„Lepa Vida“ v Soboti

V sredo dne 29. januarja smo imeli v Soboti gostovanje mariborske Drame. Člani mariborske narodnega gledališča so igrali Ferdo Kozakovo: Lepo Vido. Ni bil to le zgolj slučajen obisk, ampak je bil to zunanji izraz prizadevanja, ki stremi za tem, da čim več kulturnih vezi poveže najsevernejšega mejaša s slovenskim kulturnim zaledjem. Brez dvoma je to razveseljiv dogodek v kulturnem in narodnem oziru, ker ravno v tem kottičku slovenske zemlje, ob robu narodnega ozemlja, živo čutimo, kako velikega pomena imajo ravno kulturne ustanove.

Prišli so torej in se nam predstavili z „Lepo Vido“. Ta drama v 4 dejanjih je zajeta iz sveta lepih razkošnih salonov, kjer pa vlada v resnici nizkotno življenje. Ne moremo ubraniti vtisa, kakor da je pisatelj nameraval povdariti: čim višja je družba v svojem položaju in ugledu, tem nižja je njena človeška vrednost. In

PROSVETNO POLJE

Od srca smo se nasmejali in obenem sočustvovali z usodo glavnega junaka pri zadnji igri »Črna žena«, ki so jo v splošno zadovoljstvo dvakrat odigrali člani prosvetnega društva v Soboti. Ker so nastopili priznani igralski talenti, si jih bomo ob priliki pobliže ogledali.

Prosvetno društvo na Tišini bo imelo 16. februarja ob 11. uri občni zbor, ki se bo jih bomo ob drugi priliki pobliže ogledali.

Bogojina. Naše prosvetno društvo je priredilo skupno z Fantovskim odsekom in dekliskim krožkom v nedeljo dne 2. februarja 1941. žalno slovesnost za pokojnim dr. Korošcem. Spored je bil zelo pester. Prvo besedo je imel šol. upr. g. Turza, ki je v kratkih in jedrnatih besedah orisal življenjepisa velikega pokojnika in povdaril, da je njegova smrt posebno za nas Slovence — zlasti mlajšo generacijo — velik udarec. Ogromno je bilo njegovo delo na prosv. polju, bil je pravi oče, dobrotnik in ljubitelj mladinskih organizacij in šolske mladine sploh. Sledile sta dve deklamaciji: »Oče je umrl« in »Ob smrti dr. A. Korošca«. Obe deklamaciji sta bili lepo in z občutkom podani. Slovesnost je zaključil mešani pevski zbor, pod vodstvom g. Maučec Ignacija, z večno lepo »Vigred« in »Zbogom ti prijatelj mili«. Obe pesmici, posebno druga, sta bili res lepo in ganljivo zapeti. Želeli bi bilo, da bi naš zbor čim večkrat nastopal, bodisi v cerkvi ali pa na odru v prosv. domu. Omeniti je še treba, da je občinstvo pri tej slovesnosti napolnilo dvorano do zadnjega kottička, kar je lep in jasen dokaz, kako je naše ljudstvo ljubilo in spoštovalo pok. dr. Korošca.

Pošta

Baligač Martin, Drakovec. V zadruge ste imeli 34 din, ne pa 30. Knjižica pravil stane 5 din, 10 din pristopnine pa vsaki mora plačati za razglas v Službenih novinah in za uradne knjige za druge. Tako vam je ostalo 19 din. — **Toplak Štefan, Bajmok, Bačka.** Kalendarov na žalost ni več. Že januarja so zmanjkali in še zdaj je veliko povpraševanje po njih. — **Jože Györköš, Zemun.** Sporočite, katerih številki niste dobili, da vam jih dostavimo. Imeli smo še namreč stari naslov. Rokopis »Kadar...« hranim za ugodno priliko. — **Zelko Franc, Matjaševci 62.** Za Zelko Josefino v Angliji je plačal naročnino 1939. leta 100 din 5. junija Zelko Franc, Matjaševci 62. Naročil je tudi Marijin List, zato znaša naročnina 100 din. — **Zver Franc, Lipa.** Odslej boste dobivali 20 Novin. Tudi za g. Fujsa, učitelja.

Širite naše liste!

po teh salonih vlada brezdelno dolgočasje brez prave, iskrene zakonske ljubezni. Zato ni čudno, če je osrednji problem te drame ljubezenski zapetljaj gospe Grantove. Sicer zahrepeni po smislu življenja in zasanja o sreči, toda vse ostane le prazen ideal.

Igra se izgublja le v ljubezenski zgodbi. In morda so prav radi tega značaji več ali manj nejasni. Le Kovič, Skrbinek in gđ. Razbergerjeva so dali igri dokaj viden pečat.

Mnoge je zamotil tudi simbolični naslov, ki ima v slovenski literaturi docela svojski in ustaljen pomen, ki ga ni mogoče raztegniti za karkoli.

Priznati je treba, da so bili vsi Sobočanci tega kulturnega obiska iskreno veseli, saj so napolnili dvorano do zadnjega kottička. Je to tudi jasen znak, da si Sobočanci zelo želijo, da bi se Sobotna ne samo v gospodarskem oziru razvijala, ampak tudi, če ne bolj, vsaj vzporedno tudi narodno zavedno in kulturno prebivala.

